

7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun Kamu Politikası Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Tekin ÇOLAKOĞLU¹, Ömer ÖZBEY², Dođukan DOĞAN^{2*}

¹Gazi Üniversite, Ankara, Türkiye

²Gençlik ve Spor Bakanlığı, Ankara, Türkiye

Orijinal Makale

Gönderi Tarihi: 01.06.2022

Kabul Tarihi: 25.06.2022

DOI:10.47778/ejsse.1124789

Online Yayın: 30.06.2022

Öz

Bu araştırma 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununu, kamu politikası çerçevesinde Türk sporu açısından değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmada yatay yöntem yaklaşımı kullanılmıştır. Yatay yaklaşım, tüm boyutları o döneme ait değişkenlerle yan yana getirerek farklılıkları saptamaya çalışan bir yöntemdir. Araştırmanın bulgularında kanun maddeleri gerekçeleri ile birlikte yatay tablo halinde sunulmuştur. Bu çalışma sonucunda, Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun kamu politikası çerçevesinde Cumhuriyet sonrası Türk spor yönetiminin geçirdiği yapısal değişim göz önünde bulundurularak birçok açıdan ülke sporunun geliştirilmesinde etkili olacağına ve bundan önceki yapıyı tümüyle reddetmeden uygulamada görülen birçok aksaklığın giderilmesine yardımcı olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor kulüpleri, Spor federasyonları, Kamu politikası, 7405 sayılı Kanun.

Evaluation of the Law Number of 7405 on Sports Clubs and Sports Federations within the Framework of Public Policy

Abstract

The application of this research on Sports Clubs and Sports Federations numbered 7405, published in the official journal numbered 26/4/2022 and numbered 31821, it was made in order to evaluate it in terms of Turkish sports within the framework of public policy. This was used with the horizontal method. Horizontal environment, side by side with a view related to all views with a helping person. The findings of the study are presented in the form of a horizontal table with the justifications of the articles of the law. As a result of this study, it has been concluded that the Law on Sports Clubs and Sports Federations will be effective in the development of the country's sports in many ways, taking into account the structural change experienced by the Turkish sports administration in the post-Republican period. it will help to eliminate many problems in practice within the framework of public policy and without completely rejecting the previous structure.

Keywords: Sports clubs, Sports federations, Public policy, Law no 7405.

GİRİŞ

Toplum ve kamu kurumları arasındaki ilişkinin zamanla birbirine bağımlı hale gelmesi neticesinde siyasi otoritelerin ürettikleri politikaların daha kapsamlı bir şekilde incelenmesi gerekliliği kaçınılmaz olmuştur (Gertson, 2010; Hill ve Hupe, 2002). Tarihsel olarak bakıldığında 18. yüzyıldaki iktidar sahipleri, siyasal örgütlenme bakımından yetersiz olup toplumun sorunlarına büyük ölçüde ilgisiz kalmaktaydı. Küçük yönetici grupları ya da temsili olmayan yasama organları tarafından alınan kararlar toplumsal anlaşmazlıkları çözmede yetersizdi (Dye, 2013; Gertson, 2010). Demokrasi anlayışının 19. yüzyılda gelişmeye başlamasıyla birlikte halkı doğrudan temsil eden siyasi otoriteler ve onların aldıkları kararlar büyük önem ve resmiyet kazanmıştır (Babaoğlu, 2018; Gertson, 2010). 20. yüzyıldan itibaren sosyal, ekonomik ve politik alanlar başta olmak üzere yönetsel olarak bir çok paradigma değişimi yaşanmıştır. Özellikle 1929 küresel ekonomik kriz sonucunda ortaya çıkan uzmanlaşma ihtiyacı ve akabinde yaşanan 2. Dünya Savaşı esnasında sosyal bilimcilerin toplumsal çatışmaların çözümüne ilişkin üstlendikleri aktif rol, elde edilen nicel verilerin nitel olarak sosyal bilimlerde kullanılmasını sağlamış ve doğrudan kamu politika alanının gelişimini hızlandırmıştır. Savaş esnasında başarıyla uygulanan askeri politikaların savaş sonrasında ekonomi, eğitim, sağlık gibi farklı politika alanlarında da uygulanabileceği fikri uyanmıştır (Babaoğlu, 2018; Gül, 2015; Moran vd., 2006; Nacak, 2015).

Bilimsel bakış açısıyla karşılaşılan sorunları tespit etmek ve politik konularda uygulanabilir çözüm önerilerinde bulunabilmek için kamu politikası faaliyetlerine önem verilmiştir. Bu doğrultuda kamu yönetiminin uygulama merkezli bir alt dalı olan kamu politikası, sosyal bilimler ve kamu yönetimi alanında giderek daha da önemli hale gelmiştir (Akıncı, 2018; Demir, 2015; Yıldız vd., 2016).

Kavramsal olarak kamu politikası, toplumda ortaya çıkan istek ve ihtiyaçları karşılama için idare tarafından yerine getirilen ve uygulamaların bütünü kapsayan bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Sidney, 2007). Dye, kamu politikasını; “*Devletin yaptığı ya da yapmadığı şeylerin tamamıdır.*” şeklinde tanımlamaktadır (Dye, 2002). Tanımdan da anlaşılacağı üzere sadece verilen bir kararın uygulanması değil, uygulanmaması da kamu politikası olarak yorumlanmaktadır (Acar ve Akman, 2019; Özdemir, 2018). Bu tanımlar doğrultusunda kamu politikası oluşturma sürecini bir kavram, bir süreç ve bir siyasi değişim mekanizması olarak incelemek gerekmektedir (Gertson, 2010; Hill ve Hupe, 2002).

Kamu politikası, siyasi otoritelerin tüm kamu kurum/kuruluş ve paydaşlar ile birlikte hedeflediği toplumsal ihtiyaçların karşılanması için sistemli bir şekilde yapılan plan, program ve stratejilerin tümünü içeren bir alandır (Çalı, 2012; Kaya, 2017). Kamu politikasının çeşitli disiplinlerden beslenen, uygulamaya yönelik çözüm odaklı ve yalnızca nicel değil aynı zamanda nitel analizlerden de yararlandığı, toplumun değer yargıları ve nesnellik vurgusu göz ardı edilmeden kamusal sorunların çözümlenmesinde yararlanan yönetim ve siyaset alanlarıyla ilişkili bir alt disiplin olduğu görülmektedir (Babaoğlu ve Yılmaz, 2021; Özdemir, 2018).

Geniş halk kitlelerini ilgilendiren ve devletlerin uluslararası alanda prestijini artıran spor da (Özbey vd., 2021) siyasi otoriteler ve idari kurumlar için tıpkı eğitim, sağlık, ulaşım ve diğer alanlar gibi bir kamu politikası olarak kabul görmektedir. Bu kapsamda Cumhuriyet tarihimiz mihenk taşı olarak ele alındığında 1922 ila 1936 yılları arasında Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı, 1936 ila 1938 yılları arası Türk Spor Kurumu, 1938 yılından günümüze kadar olan süreçte ise sporun yönetimi ve politikası Devlet eliyle farklı kurumlarca yürütülmüştür. Ülkemizde spor, 1938 yılında kurulan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ile 3530 sayılı Kanun kapsamında Devlet tarafından yönetilirken, 28/5/1986 tarihli ve 19120 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3289 sayılı Kanun ile sporun yönetimi sevk ve idare edilmektedir (Yetim, 2019). 3289 sayılı Kanunda mülga (kaldırılan) edilen maddeler ve değişiklik ihtiyacının gerek duyulması nedeniyle düzenleme yapılan maddeler artık 35 yıllık Kanunun spor gibi dinamik bir yapıyı idare etmede eksik kaldığı gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

Bununla birlikte sporun yaygınlaşması ve geliştirilmesinde en önemli paydaşların başında gelen spor kulüpleri ve federasyonların birçoğunun yeterli düzeyde ve sürdürülebilir gelir kaynağı sağlayamadığı aşikârdır. Yine birçok kulüp ve federasyonun ölçsüz harcamaları ve bu kurumların mali yapılarındaki sorunlarından dolayı sistemli bir yapının getirilmesi zorunlu hale gelmiştir. Öte yandan spor sektörünün yüksek kazançlı bir endüstri haline geldiği göz önüne alındığında, derneklerin kazanç paylaşma amacıyla kurulamayacağına ilişkin 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 5253 sayılı Dernekler Kanununda yer alan hükümler neticesinde, spor kulüplerinin dernek statüsünde devam etmelerinin artık mümkün olmadığı ve bu yapılar için köklü revizyon gerektiği açıkça görülmektedir.

10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre yapısal olarak yeniden düzenlenen Gençlik ve Spor Bakanlığı, merkez ve taşra teşkilatlanması ile kurumsal olarak birçok değişimden geçerek rasyonel bir anlayış çerçevesinde tespit edilen sorunlara teknik çözümler üretmektedir. Bu reformist değişimlerden birisi olan 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu tablolastırılarak incelenmiştir.

YÖNTEM

Bu araştırma, 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun farklı yönlerini ve değişimlerin gerekçelerini ortaya koymak amacıyla yapılmış betimsel bir çalışmadır. Sosyal bilimlerde yapılan araştırmalar ile diğer bilim dallarında yapılan araştırmalar kıyaslandığında deney veya ölçüm yapmanın oldukça zor olduğu görülmektedir. Söz konusu durumun giderilmesi amacıyla araştırma yöntemlerinden karşılaştırmalı yöntem kullanılmaktadır (Ültanır, 2000). Karşılaştırmalı yöntemde örnek olay, yatay, dikey, tanımlayıcı, açıklayıcı, değerlendirici ve problem çözme gibi farklı yaklaşımlar bulunmakta olup bu araştırmada yatay yöntem yaklaşımı kullanılmıştır (Çubukçu vd., 2016). Yatay yöntem yaklaşımı tüm boyutları o döneme ait değişkenlerle yan yana getirerek farklılıkları saptamaya çalışan bir yöntemdir (Ültanır, 2000).

BULGULAR

Araştırmada Kanun maddeleri tablolar halinde gerekçeleri ile değerlendirilmiştir.

Tablo 1. Amaç, kapsam ve tanımlara ilişkin esaslar

BİRİNCİ KISIM Genel Esaslar BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar	
26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 1- Amaç ve kapsamı	Kanunun amacı spor kulüpleri, spor anonim şirketleri ve spor federasyonlarının kuruluşu, organları, üst kuruluş oluşturmaları, gelir ve giderleri, bütçe ve harcama esasları, görev, yetki ve sorumlulukları, denetimleri, yapılacak yardımın şartları ile diğer hususlara dair usul ve esasları düzenlemektir. Payları borsada işlem gören spor anonim şirketleri dâhil olmak üzere tüm halka açık spor anonim şirketleri sermaye piyasası mevzuatına tabidir. Bu Kanunda spor anonim şirketleri için getirilen hükümler, sermaye piyasası mevzuatının halka açık şirketler için getirdiği düzenlemelerden ayrılmadığı sürece uygulanır. Milli Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda yer alan askerî spor kulüpleri bu Kanuna göre tescil edilerek tüzel kişilik kazanan spor kulüpleri gibi spor faaliyetlerine katılabilir ancak bu Kanunun 4 üncü maddesi hariç diğer hükümleri bu kulüpler hakkında uygulanmaz şeklinde düzenlenmektedir.
Madde 2- Tanımlar	Kanunda kullanılan bazı kavramların tanımları yapılmış olup, bu tanımlardan dikkat çekenlerinin gerekçeleri değerlendirilmiştir. Spor anonim şirketi tanımı kapsamında, bir spor kulübünün iştiraki olarak ve bu kulübe bağlı olarak kurulabileceği gibi herhangi bir spor kulübüne bağlı olmadan da kurulması ve tescilini yaparak spor faaliyetlerine katılmasına imkân verilmektedir. Spor federasyonları tanımı, spor dalı ile ilgili faaliyetleri yürütmek üzere kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan, organları seçimle gelen ve idari ve mali özerkliğe sahip federasyonlar olarak tanımlanmıştır. Bilindiği üzere ülkemizde üç tür spor federasyon yapısı bulunmaktaydı. İlki 5894 sayılı Kanuna göre kurulan özerk Türkiye Futbol Federasyonu, ikincisi 3289 sayılı Kanunun Ek 9 uncu maddesine göre kurulan bağımsız spor federasyonları ve son olarak Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı olup ayrı bir tüzel kişiliği bulunmayan spor federasyonlarıydı. Ancak bu yeni düzenleme ile bu durumun önüne geçilmiş ve spor federasyonlarının arasındaki ayrım ortadan kaldırılmıştır. Üst kuruluş tanımı, spor kulüplerinin oluşturduğu tüzel kişiliği bulunan federasyonları ve bu federasyonların oluşturduğu konfederasyonlar olarak tanımlanmaktadır. Bu sayede spor kulüplerine kaynaklarını birleştirme, yardımlaşma, ortak saha ve tesis kullanma yolu açılmıştır.

Tablo 1’de 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun “Amaç, Kapsam ve Tanımlar” bölümünde yer alan maddelerin gerekçeleri gösterilmiştir. Bu bölümde kuruluş kanununa sahip Türkiye Futbol Federasyonu, bağımsız spor federasyonları ve Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı olup ayrı bir tüzel kişiliği bulunmayan spor federasyonları arasındaki kavramsal farklılık ortadan kaldırılmış ve spor federasyonları yeniden tanımlanmıştır.

Tablo 2. Spor kulüplerine ilişkin esaslar

İKİNCİ KISIM Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri BİRİNCİ BÖLÜM Spor Kulüpleri	
26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 3- Kuruluş ve tüzel kişiliğin kazanılması	Bu madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 20 nci maddesi ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 14 üncü maddesi mülga olmuştur. Bu kapsamda spor kulüplerinin tüzel kişilik kazanması, kulübün Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından spor kulüpleri siciline tescil edilmesi ile düzenlenmiştir. Bu madde ile spor kulüplerinin kuruluş aşamasında yaptıkları başvurunun incelenmesi konusu ayrıntılı bir biçimde düzenlenmiştir.
Madde 4- Spor faaliyetlerine katılım	3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 20 nci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları mülga olup, bu maddeyle spor kulüplerinin bir spor dalındaki faaliyete katılabilmesi için spor dalının bağlı olduğu spor federasyonu tarafından tescil edilmesi gerekmektedir.
Madde 5- Spor kulüplerinin organları	Bu madde ile 5253 sayılı Dernekler Kanununun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası mülga olmuştur. Bu çerçevede spor kulüplerinin zorunlu organlarının neler olduğu, hangi suçların ve ceza sürelerinin kurul üyeliklerini ilgilendirdikleri, hangi hallerde mahkûm olanlar veya hak mahrumiyeti cezası alanlar, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin genel kurul dışındaki organlarında görev alamayacakları belirtilmektedir.
Madde 6- Spor kulüplerine üye olma	Madde kapsamında, spor kulübüne üyelik için özel koşullar aranmamış ve kişinin fiil ehliyetine sahip olması yeterli görülmüştür. Ayrıca spor kulüplerinin tüzüklerinde üyeliği hukuka aykırı şekilde sınırlayacak hükümlere yer verilemeyeceği düzenlenmiştir.
Madde 7- Genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu	Bu madde ile spor kulüplerinin genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulunun oluşumu, toplanması, görev ve yetkileri ile kararları hakkında 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Ayrıca spor kulüpleri genel kurul ve yönetim kurulu toplantılarını elektronik ortamda yapabilecekleri de bu madde ile düzenlenmektedir.
Madde 8- Birleşme ve mal varlığının devri	Bu madde çerçevesinde spor kulüplerinin başka bir kulüple birleşmesine ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Bu kapsamda yapılacak birleşmeler ancak maddede belirtilen nitelikli çoğunlukla alınacak genel kurul kararı ve Gençlik ve Spor Bakanlığının izniyle mümkün olacaktır. Birleşen kulübün geçmişine ilişkin sportif başarı ve benzeri diğer unsurların oluşturduğu sportif tarihe birleşen spor kulübüne geçebilecektir.
Madde 9- Spor kulüplerinin faaliyetinin yasaklanması, sona ermesi ve tescilin iptali	Bu madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası mülga olmuştur. Madde kapsamında taahhüt ettiği spor dalı faaliyetlerine izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç yıl katılmayan spor kulüplerinin, bu spor dallarına ilişkin tescillerinin ilgili spor federasyonu tarafından iptal edileceği düzenlenmektedir.
Madde 10- Spor tesisi	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 11 inci maddesine ikinci fıkra eklenmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarının spor salonları, sahaları ve tesislerinin verimli kullanılması ile bu tesislerden spor kulüplerinin bir program dâhilinde ortaklaşa yararlanabilmeleri için gerekli tedbirleri alma konusunda Gençlik ve Spor Bakanlığına koordinasyon görev ve yetkisi verilerek spor tesislerinin eşgüdüm içerisinde kullanılmasının sağlanması amaçlanmıştır. Maddenin dördüncü fıkrası ile Gençlik ve Spor Bakanlığının sporcu yetiştirme, sporda alt yapının desteklenmesi ve spor müsabakalarında kullanılmak amacıyla mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazları spor anonim şirketlerine 10 yıla kadar 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda öngörülen pazarlık usulüyle kiralayabileceğine ya da 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edebileceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır.
Madde 11- Kamu yararına çalışan spor kulüpleri	Madde ile spor kulüplerinin, 5253 sayılı Dernekler Kanunu ile diğer kanunlarda düzenlenen kamu yararına çalışan derneklere sağlanan haklardan yararlanacağı düzenlenmektedir.

Tablo 2 (Devamı). Spor kulüplerine ilişkin esaslar

26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 12- Üst kuruluş	Bu madde kapsamında 5253 sayılı Dernekler Kanununun 14 üncü maddesi mülga olmuştur. Amatör spor faaliyetlerinde bulunan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, il sınırları içerisinde en az on beş spor kulübü veya spor anonim şirketinin bir araya gelmesiyle federasyon, aynı sayıda federasyonun bir araya gelmesiyle de konfederasyon kurabilirler. Bu madde kapsamında kurulan spor kulüpleri federasyonu ve konfederasyonlarının, spor federasyonlarının izni olmadan görev ve yetkilerini doğrudan veya dolaylı olarak kullanamayacaklarına ilişkin düzenleme yapılarak uygulamadan kaynaklanabilecek görev ve yetki uyumsuzluklarının önüne geçilmek istenmiştir.
Madde 13- Denetim ve beyanname usulü	Bu madde doğrultusunda spor kulüpleri için öngörülen dış denetim Gençlik ve Spor Bakanlığınca yapılacak olup Gençlik ve Spor Bakanlığı söz konusu dış denetimi bağımsız bir denetim kuruluşuna da yaptırabilecektir.

Tablo 2’de 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun ikinci kısım birinci bölümü olan “Spor Kulüpleri” bölümünde yer alan maddelerin gerekçeleri gösterilmiş olup spor faaliyetlerine katılım, birleşme ve mal varlığın devri ile kulüplerin kurullarına ilişkin maddeler düzenlenmiştir. Ayrıca spor kulüplerinin kurulması organları, spor tesislerine yer verilen bu madde kapsamında üst kuruluş kavramı da ayrıntılı bir şekilde tanımlanmıştır.

Tablo 3. Spor anonim şirketlerine ilişkin esaslar

İKİNCİ BÖLÜM Spor Anonim Şirketleri	
26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 14- Spor anonim şirketi vasfının kazanılması ve kaybedilmesi	Yüksek transfer ücretleri spor kulüplerinin borçlanmalarına sebep olan en önemli gider kalemlerinden birisini oluşturmaktadır. Bu sebeple son yıllarda kaynak arayışını arttıran kulüpler şirketleşme ve akabinde halka arz gibi alternatif yollara başvurmaktadır. Bu madde kapsamında anonim şirketlerin spor anonim şirketi vasfını kazanmaları düzenlenmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığınca tescil ile spor anonim şirketi haline gelen anonim şirketler, faaliyette bulunacakları spor dallarıyla ilgili olarak ilgili spor federasyonlarına da ayrıca branş tescili yaptırması gerekmektedir. Bu madde doğrultusunda belirli liglerde yer alabilmek için spor anonim şirket statüsünde olma yükümlülüğü getirebilme konusunda spor federasyonlarına yetki verilmektedir. Madde, spor kulüplerinin genel kurul öncesinde yöneticisiz kalmaları, sürekli başkan ve yöneticilerin mali desteğine ihtiyaç duymaları, yöneticilerin yönetim ilkelerinden uzak ve hatta spor camiası ve kulüpler yönünden sakıncalı uygulamalarını engellemeleri, üyeliği güçleştirmek ve üyelik haklarını kısıtlama veya erteleme gibi olumsuzlukların önüne geçmeleri, sporcuları yönetim çekişmelerinin içine çekmeleri gibi sorunlarının ortadan kaldırılmasını amaçlamaktadır. Bu madde ile birlikte 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 24 üncü maddesi mülga olmuştur.
Madde 15- Hissedarlık yapısı	Madde kapsamında spor kulüplerinin aktif ve pasif varlıklarını sahip oldukları spor anonim şirketlerine sermaye olarak koyabileceklerine veya kurulan bir spor anonim şirketine devredebileceklerine ilişkin düzenlemeyi kapsamaktadır. Gerçek veya tüzel kişilerin aynı ligde mücadele eden birden çok spor kulübünün veya spor anonim şirketinin doğrudan veya dolaylı bir şekilde müdahale edemeyeceğine yönelik şike ve benzeri hususların engellenmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 3 (Devamı). Spor anonim şirketlerine ilişkin esaslar

26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 16- Yönetim	Madde ile Türk Ticaret Kanununun 359 uncu maddesiyle eşgüdümlü şekilde, spor anonim şirketlerinde bulunan yönetim kurulunun üye sayısı ve nitelikleri düzenlenmiş olup halka açık spor anonim şirketlerinin, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen kurumsal yönetim ilkelerini uygulamak zorunda olduklarına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bir spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetiminde yer alan kişilerin, aynı spor dalında ve aynı ligdeki başka bir spor kulübü veya spor anonim şirketinin yönetiminde aynı anda görev alamayacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile olası hak mahrumiyetleri ve bu yetkilerin suiistimal edilmesi engellenmeye çalışılmıştır.
Madde 17- Tamamlayıcı düzenlemeler	Madde doğrultusunda tamamlayıcı düzenlemelere ilişkin çıkarılacak tebliğle ilgili Gençlik ve Spor Bakanlığına yetki verilmiş olup, belirtilen konulara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapılacak düzenlemeler başta Türk Ticaret Kanunu olmak üzere yürürlükteki kanunlara aykırı olmayacak şekilde düzenleme yapılmaktadır.

Tablo 3’te 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun ikinci kısım ikinci bölümü olan “Spor Anonim Şirketleri” bölümünde yer alan maddelerin gerekçeleri gösterilmiştir. Spor anonim şirketi vasfının kazanılması ve kaybedilmesi, hissedarlık yapısı ve spor anonim şirketlerinin yönetimleri ile ilgili hükümler düzenlenmiştir.

Tablo 4. Mali hükümlere ilişkin esaslar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Mali Hükümler	
26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 18- Temel ilkeler	Spor kulüplerinin en önemli sorunlarının başında gelen mali sorunlara ilişkin temel ilkeler bu madde ile düzenlenmiştir. Bu doğrultuda spor kulüplerinin mali imkânlarını yönetim ilkelerine göre geliştirmek, muhasebe iş ve işlemlerini belirli bir sistem çerçevesinde yürütmek, sporun sürdürülebilirliğini sağlamak için sportif yatırımları teşvik etmek amaçlanmış olup bu madde kapsamında düzenlenen temel ilkelerin zorunluluğu belirtilmiştir.
Madde 19- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin gelir ve giderleri	Madde ile spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin Kanunda belirtilen görevleri yerine getirebilmeleri için ihtiyaç duydukları gelir kaynakları ve kullanabilecekleri gider kalemleri düzenlenmiştir.
Madde 20- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin bütçe ve harcama ilkeleri	Madde ile spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerince yapılacak temliklere ilişkin çeşitli sınırlamalar ve genel kurul kararı şartı getirilerek uzun vadeli borçlanmanın önüne geçilmektedir. Spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin önceki yıl elde ettikleri brüt gelirlerinin en fazla yüzde onuna kadar borçlanabileceği, bu oranın üzerinde yapılacak borçlanmaların genel kurulca kabul edilecek ek bütçe ile yapılabileceği, bu sayede yönetim kurullarının görev sürelerini aşacak şekilde sistemsiz borçlanmalarının önüne geçileceği yönünde düzenleme yapılmıştır. Ayrıca spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin bağlı olduğu ulusal ve uluslararası spor federasyonlarının belirlediği tüm şartları yerine getirmek zorunda olduklarına ilişkin düzenleme de bu madde kapsamında yer almaktadır. Bu sayede ulusal ve uluslararası alanda çeşitli yaptırımlarla karşılaşmanın da önüne geçilmiştir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin alacaklarını madde kapsamında belirtilen kişi ve kurumlara devredemeyeceklerine ilişkin düzenleme yapılarak, bu bağlamda ortaya çıkabilecek olumsuzlukların da önüne geçilmiştir. Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticilerinin mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı zararlardan müteselsilen sorumlu olduklarına ilişkin düzenleme yapılarak bu kuruluşları yönetenlerin mevzuat, tüzük ve esas sözleşme hükümlerine uygun iş ve işlem yapmaları konusunda dikkatli davranmalarının sağlanması amaçlanmıştır.

Tablo 4 (Devamı). Mali hükümlere ilişkin esaslar

26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 21- Yardım şekilleri	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 25 inci maddesi mülga olmuştur. Madde ile belediyeler, belediyelere bağlı şirketler ve iktisadi işletmelerin, spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin profesyonel spor dallarına ve profesyonel sporcularına her ne şekilde olursa olsun kaynak aktaramayacaklarına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Tablo 4’te 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun ikinci kısım üçüncü bölümü olan “Mali Hükümler” bölümünde yer alan maddelerin gerekçeleri gösterilmiştir. Mali hükümler bölümü kapsamında düzenlenen spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin bütçe ve harcama ilkeleri belirlenerek oluşması muhtemel zararların müşterek değil müteselsilen sorumluluk kapsamında değerlendirileceği düzenlenmiştir. Bununla birlikte spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin gelir ve giderleri ile bu kulüp ve anonim şirketlerine kaynak aktarımı ile ilgili hükümler düzenlenmiştir.

Tablo 5. Çeşitli hükümlere ilişkin esaslar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler	
26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 22- Davanın ihbarı ve ferî müdahale	Bu maddede belirtilen haller ile Kanunun 20 nci maddesinde yer alan bütçe ve harcama ilkelerine aykırılık hallerinde spor kulübü, şirket, pay sahipleri, alacaklılar, zarar görenler ve diğer ilgililer tarafından sorumlular aleyhine açılacak davalarda Gençlik ve Spor Bakanlığı veya ilgili spor federasyonunun da davacının yanında ve davacıya yardımcı olmak üzere ferî müdahil olarak yer alabilecekleri şeklinde düzenleme yapılmıştır.
Madde 23- Profesyonel faaliyet	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 18 inci ve 24 üncü maddesi mülga olmuştur. Profesyonel spor faaliyetinin tanımı ve unsurlarına ilişkin düzenleme yapılarak mevzuattaki boşluk giderilmiştir. Maddeye göre bir spor dalı veya spor faaliyetinin profesyonel olarak kabul edilmesinin ilk şartı bu spor dalı veya spor faaliyetinin yer aldığı spor federasyonunun üyesi olduğu uluslararası kuruluş/ lar tarafından profesyonel olarak kabul edilmesidir. Bu düzenleme ile birlikte 3289 sayılı Kanundaki anlam boşluğu da giderilmiştir.
Madde 24- Alacakların önceliği	Madde kapsamında Gençlik ve Spor Bakanlığının spor kulüpleri ile spor anonim şirketlerinden alacakları kapsamında diğer tüm alacaklarından öncelikli olarak tahsil edileceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bu sayede kamu alacaklarının korunması sağlanmıştır.
Madde 25- Uygulanacak hükümler	Madde ile olası hukuki boşluklar önlenmeye çalışılmıştır.

Tablo 5’te 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun ikinci kısım dördüncü bölümü olan “Çeşitli Hükümler” bölümünde yer alan maddelerin gerekçeleri gösterilmiştir. Dördüncü bölüm kapsamında profesyonel spor faaliyetinin tanımı ve unsurlarına ilişkin hususlar düzenlenerek mevzuattaki hukuki boşluk giderilmiştir.

Tablo 6. Spor federasyonlarına ilişkin esaslar

ÜÇÜNCÜ KISIM Spor Federasyonları BİRİNCİ BÖLÜM Spor Federasyonları	
26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 26- Kuruluş ve teşkilat	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrası mülga olmuştur. Maddeyle spor federasyonlarının nasıl kurulacağı, tüzel kişiliğin nasıl kazanılacağı ve spor federasyonlarının teşkilat yapısının hangi organlardan oluşacağı gibi konular düzenlenmektedir.
Madde 27- Genel Kurul	Bu madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası mülga olmuştur. Spor federasyonunun en üst organı olan genel kurul toplantısının mevzuata uygunluğunu denetlemek üzere Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından gözlemci görevlendirileceği ile genel kurulun iptali için ilgili mahkeme ve başvuru süresi bu madde kapsamında düzenlenmiştir.
Madde 28- Genel kurul toplantıları	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası mülga olmuştur. Madde kapsamında genel kurula ilişkin kuralların herkese eşit şekilde uygulanması, kuralların net ve açık olarak ortaya konulması ve tüm ilgililer tarafından önceden bilinmesi gerektiği göz önünde bulundurularak genel kurulun toplantısı, delegelerin belirlenmesi, divanın oluşturulması, delege listesine yapılacak itirazlar, yönetim, denetim ve disiplin kurulu aday listelerinin oluşturulması, seçimlerin yapılması ve oyların sayımı ile ilgili temel usul ve esasların Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından çıkarılacak Yönetmelikle, diğer hususların ise ana statü ile belirlenmesi şeklinde düzenlenmiştir. Bununla birlikte olimpiyat ve paralimpik oyunlarının herhangi bir sebeple ertelenmesi veya iptal edilmesi halinde spor federasyonlarının genel kurullarının nasıl yapılacağı konusunda meydana gelen karışıklığın çözümü amacıyla gerekli düzenlemelere yer verilmiştir.
Madde 29- Toplantı usulü	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası mülga olmuştur. Spor federasyonu genel kurulunun, federasyon başkanı ve yönetim kurulunun seçimi, ana statünün yapılması, değiştirilmesi gibi önemli görevlerin olduğu göz önünde bulundurulduğunda toplantı yeter sayısı için delegelerin salt çoğunluğunun gerekli olması şeklinde düzenleme yapılmıştır.
Madde 30- Genel kurulun görevleri	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası mülga olmuştur. Bu kapsamda spor federasyonlarının genel kurullarının görevleri düzenlenmiştir.
Madde 31- Yönetim kurulu	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası mülga olmuştur. Madde ile yönetim kurulu asıl üyelerinden en az ikisinin ilgili spor dalında olimpiyat, paralimpik ve deafлимпik oyunları ile büyükler dünya veya Avrupa şampiyonaları ya da kupalarında milli olan ve en az bir yıl önce faal sporculuğu bırakmış sporcu olması belirtilmiş olup ilgili spor dalının dinamiklerine sahip kişilerin yönetim kurulunda olması zorunluluğu getirilmiştir.
Madde 32- Disiplin kurulu	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası mülga olmuştur. Madde kapsamında uygulamada birliğin sağlanması amacı ile suç ve cezanın önceden bilinmesinin evrensel bir hukuk kuralı olduğu göz önüne alınarak disiplin ihlali oluşturulacak fiiller ve disiplin yargılamasının usul ve esaslarının Gençlik ve Spor Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi şeklinde düzenleme yapılmıştır.
Madde 33- Denetim kurulu	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası mülga olmuştur. Bu madde kapsamında Spor federasyonlarının denetim kurullarının görev ve yetkileri, üye sayısı, seçim usulü, kurul toplantıları ve denetime ilişkin usul ve esaslara yer verilmiştir.
Madde 34- Federasyon başkanı, yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinde aranacak genel şartlar	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası mülga olmuştur. Federasyon başkanı ile yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin spor dalını ulusal ve uluslararası düzeyde temsil etmelerinden dolayı spor disiplin suçları kapsamında almamaları gereken cezalara yer verilmiştir. Ayrıca kişilerin spor federasyonlarında üst üste veya aralıklı olarak en fazla üç dönem başkanlık yapabileceğine ilişkin düzenleme getirilmiştir. Bu sayede demokratik yapının sürdürülmesi ve tekelleşmenin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Tablo 6 (Devamı). Spor federasyonlarına ilişkin esaslar

26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 35- Genel sekreterlik	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası mülga olmuştur. Federasyonlarda genel sekreter görevinde bulunacaklarda aranacak şartlar, istihdam ve atama durumları düzenlenmiştir.
Madde 36- Diğer kurulların oluşumu	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası mülga olmuştur. Spor federasyonlarının ihtiyaçlarına göre Kanunda belirtilen haller dışında kurul/kurullar oluşturabilmelerine ilişkin yasal dayanak getirilmiştir.
Madde 37- Spor federasyonu il temsilcisi	Bu madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası mülga olmuştur. Spor federasyonlarının illerde iş ve işlemlerini yerine getirecek ve ilgili spor federasyonunu temsil edecek il temsilcilikleri kurmaları ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.
Madde 38- Spor federasyonunun görev ve yetkileri	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrası mülga olmuştur. Spor federasyonlarının görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemelere bu madde kapsamında yer verilmiştir.
Madde 39- Spor federasyonu gelirleri	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin on üçüncü fıkrası mülga olmuştur. Spor federasyonlarının Kanunda ve ana statülerinde zikredilen görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri için ihtiyaç duydukları gelir kaynakları düzenlenmiştir.
Madde 40- Spor federasyonunun malları ve tahsisi	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrası mülga olmuştur. Spor federasyonlarının büyük bir kısmının spor tesisi yapacak mali kaynağa sahip olmaması nedeniyle Gençlik ve Spor Bakanlığına ait spor tesislerinin işletme hakkı ile taşınır ve taşınmazların bedelsiz olarak spor federasyonlarına 49 yıllığına tahsis edilebileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır.
Madde 41- Harcama ve belge düzeni	Bu madde kapsamında spor federasyonları bütçelerinin büyük bir kısmının kamu kaynaklarından oluşması nedeniyle harcamaların belirli usule göre olmasının kamu yararı sağlayacağı yönünde gerekli düzenlemelere yer verilmiştir.
Madde 42- Bakanlık denetimi, incelemesi ve soruşturması	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin on altıncı fıkrası mülga olmuştur. Kamu kaynaklarının kamu zararı oluşacak şekilde kullanılmasının önüne geçmek amacıyla spor federasyonlarının harcamalarının Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından denetlenmesi ve denetim sonucunda tespit edilecek zararın ilgililerden tahsil edilmesi bu madde kapsamında düzenlenmiştir. Ayrıca Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapılacak denetimin Türkiye Futbol Federasyonu ile kendi kanunuyla kurulacak spor federasyonları açısından yalnızca Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapılacak aynı ve nakdi yardımlar ile tahsislerin mevzuata uygun olarak harcanması ve kullanımının tespiti ile sınırlı olacağı şeklinde düzenleme yapılmıştır.
Madde 43- Spor federasyonlarının bütçe ve harcama ilkeleri	Birçok spor federasyonunun yaptıkları harcama neticesinde öz gelirlerinin azaldığı ve akabinde Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapılan yardımlara ihtiyaç duydukları görülmektedir. Bu durumun önüne geçmek amacıyla spor federasyonlarının önceki yıl gelirlerinin yüzde onunu aşacak şekilde borçlanamayacaklarına ilişkin düzenleme getirilmiştir. Ayrıca bu madde kapsamında spor federasyonlarının başkan ve yönetim kurulu üyelerinin mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini ihlal etmeleri halinde meydana gelen zararlardan müteselsilen sorumlu olduklarına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Yine spor federasyonlarının yönetim kurullarının kendilerinden önceki döneme ait borçlardan dolayı dezavantajlı duruma düşmemeleri için yönetim kurulunun ödemelerini görev süresini aşacak şekilde borç altına sokacak sözleşme yapmaları bu madde kapsamında engellenmiştir.
Madde 44- Spor elemanlarının belgelendirilmesi	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin on yedinci fıkrası mülga olmuştur. Bu maddede zikredilen spor elemanlarının yetiştirilmesi Gençlik ve Spor Bakanlığı görev ve sorumluluğuna verilmiştir.
Madde 45- Spor dallarının tespiti	Madde ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 18 inci ve 24 üncü maddeleri mülga olmuştur. Madde kapsamında spor dallarının tespitine ilişkin düzenleme yapılmıştır.
Madde 46- Hüküm bulunmayan haller	Madde kapsamında 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin on dokuzuncu fıkrası mülga olmuştur. Bu madde ile bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde hangi kanun hükümlerinin uygulanacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Tablo 6’da 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun üçüncü kısım birinci bölümü olan “Spor Federasyonları” bölümünde yer alan maddelerin gerekçeleri gösterilmiştir. Kanunun bu bölümünde spor federasyonlarının kuruluş, teşkilat ve kurullarına ilişkin hususlar ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Bununla birlikte spor federasyonlarının bütçe ve harcama ilkeleri düzenlenerek yönetim kurulunun görev süresini aşacak borçlanmaların önüne geçilmiştir. Ayrıca 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinde yer alan birçok hüküm görev ve sorumluluk olarak maddeleştirilmiştir.

Tablo 7. Ceza hükümleri ve soruşturma usulüne ilişkin esaslar

DÖRDÜNCÜ KISIM Çeşitli ve Son Hükümler BİRİNCİ BÖLÜM Ceza Hükümleri ve Soruşturma Usulü	
26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 47- Ceza hükümleri ve soruşturma usulü	Bu maddede getirilen düzenlemelere aykırı hareket edenlere uygulanacak ceza hükümleri yer almaktadır. Federasyon başkanı, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri tarafından bu Kanunun 20 nci maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen temlik yasağına aykırı davranılması, beşinci fıkrasında düzenlenen borçlanma sınırının aşılması ve aynı maddenin sekizinci fıkrasında düzenlenen spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin hak ve alacaklarının belirtilen kişi ve kurumlara devredilemeyeceğine ilişkin kurallara aykırı davranılması halinde hapis cezası ile cezalandırılmalarına ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. Ayrıca spor federasyonlarında bütçe ve harcama ilkelerine ilişkin getirilen düzenlemelere uyulmasını sağlamak amacıyla federasyon başkanı ve yönetim kurulu üyeleri tarafından bu Kanunun 43 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan spor federasyonlarının borçlanma sınırının aşılması ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan spor federasyonunun yönetim kurulunun görev süresini aşacak şekilde borç altına sokacak sözleşme ve benzeri işlem yapılamayacağına ilişkin yasağa aykırı davranılması halinde hapis cezası ile cezalandırılmaları hususu düzenlenmiştir. Yine bu Kanunun 43 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödeme ve tahsilatların banka ve finansal kuruluşlar aracılığıyla yapılması zorunluluğuna aykırılık halinde adli para cezası öngörülmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı veya ilgili spor federasyonundan izin almadan mevzuatta yer alan görev ve yetkileri usulsüz kullanan spor kulübü, spor anonim şirketi, dernek, federasyon, konfederasyon ve benzeri kuruluşların yetkililerine hapis cezası öngörülmüştür.

Tablo 7’de 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun dördüncü kısım birinci bölümü olan “Ceza Hükümleri ve Soruşturma Usulü” bölümünde yer alan maddelerin gerekçeleri gösterilmiştir. Bu doğrultuda spor federasyonlarında bütçe ve harcama ilkelerine ilişkin getirilen düzenlemelere uyulmasını sağlamak amacıyla verilecek ceza hükümleri ve soruşturma usulleri düzenlenmiş olup bu Kanun kapsamında belirtilen usul ve esaslara uymayan başkan ve yönetim kurulu üyelerine adli para cezası ile hapis cezası öngörülmüştür.

Tablo 8. Değiştirilen, yürürlükten kaldırılan hükümler ile geçiş hükümlerine ilişkin esaslar

İKİNCİ BÖLÜM	
Değiştirilen Hükümler, Yürürlükten Kaldırılan Hükümler ve Geçiş Hükümleri	
26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	Maddelerin Gerekçesi
Madde 48- Değiştirilen hükümler	Madde ile 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesine yeni fıkra eklenmesine ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir.
Madde 49- Değiştirilen hükümler	3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesinin madde başlığı ile dokuzuncu, onuncu ve on birinci fıkralarında Gençlik ve Spor Bakanlığı Tahkim Kurulu, Merkez Spor Disiplin Kurulu ile Sportif Değerlendirme ve Geliştirme Kuruluna ilişkin hükümler değiştirilmiştir. Ayrıca 3289 sayılı Kanunun Ek 9 uncu maddesinin altıncı ve on ikinci fıkraları hariç olmak üzere diğer fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.
Madde 50- Eklenen hükümler	3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 11 inci maddesine ilişkin usul ve esasların Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceğine dair ek fıkra eklenmiştir.
Madde 51- Eklenen hükümler	3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununa olimpiik ve paralimpiik sporculara yardımlarda vergi istisnasına ilişkin ek madde eklenmiştir.
Madde 52- Değiştirilen ve Eklenen hükümler	Bu madde ile 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 5 inci maddesine yeni fıkra eklenmiştir. Maddede Türkiye Futbol Federasyonu ilk derece hukuk kurulu üyelerinin sorumluluklarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiş ve bu düzenleme kapsamında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarında belirtilen gerekçeler göz önünde bulundurularak ülkemiz aleyhine verilebilecek hak ihlali kararlarının engellenmesi amaçlanmıştır.
Madde 53- Değiştirilen hükümler	5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 6 ncı maddesi değiştirilmiştir. Madde kapsamında Türkiye Futbol Federasyonu tahkim kurulu üyelerinin sorumluluklarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Düzenleme kapsamında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarında belirtilen gerekçeler göz önünde bulundurularak ülkemiz aleyhine verilebilecek hak ihlali kararlarının engellenmesi amaçlanmıştır.
Madde 54- Eklenen hükümler	Madde kapsamında münhasıran futbol branşındaki menajerlik için belli standartlar getirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca spor kulüpleri, spor anonim şirketleri ile profesyonel futbolcular ve menajerler arasında Gençlik ve Spor Bakanlığına ve ilgili spor federasyonuna bildirilen sözleşme dışında üçüncü kişilere doğrudan ya da dolaylı menfaat sağlayan başka bir hukuki işlemin tespiti halinde taraflara idari ve adli yaptırım uygulanması yönünde düzenleme yapılmıştır.
Madde 55- Eklenen hükümler	5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna geçici madde eklenerek, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan ilk derece hukuk ve tahkim kurulu üyelerinin görev süresine ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.
Madde 56- Değiştirilen hükümler	Madde kapsamında bütünlüğün sağlanması amacıyla 31/3/2011 tarihli ve 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Spor kulübü” tanımı değiştirilmiştir.

Tablo 8’de 26/4/2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun dördüncü kısım ikinci bölümü olan “Değiştirilen Hükümler, Yürürlükten Kaldırılan Hükümler ve Geçiş Hükümleri” bölümünde yer alan maddelerin gerekçeleri gösterilmiştir. Gençlik ve Spor Bakanlığı Tahkim Kurulu, Merkez Spor Disiplin Kurulu ile Sportif Değerlendirme ve Geliştirme Kuruluna ilişkin değişiklikler yapılmıştır. Yine bu bölüm kapsamında yürürlükte ve ilişkili olan diğer kanunlardaki madde ve ifadeler değiştirilmiş ya da kaldırılmış bu sayede mevzuattaki boşluklar doldurularak oluşabilecek hak ihlali engellenmeye çalışılarak dilde ve usulde birlik sağlanmıştır.

SONUÇ

Günümüzde spor, yalnızca fiziksel aktivitelerin icra edildiği bir uğraş olmanın ötesine geçerek sağlık, eğitim, politik ve ekonomik birçok sektörün ana paydaşı haline gelmiştir (Çimen vd., 2021). Spor sektörünün bu denli büyümesi ve geniş halk kitlelerine ulaşması yapısal olarak bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Bu sorunların başında spor yönetiminin profesyonelleşmesi gelmektedir (Erturan ve Şahin, 2017). Profesyonelleşme sürecinde spor yönetiminin en büyük paydaşları olan spor kulüpleri ve spor federasyonlarının yönetim yapısında köklü değişikliklere ihtiyaç duyulduğu görülmüştür (TBMM, 2011).

Gerek kamu gerekse özel sektördeki spor yöneticilerinin gündeminde olan spor kulüpleri ve spor federasyonlarının hukuksal ve yönetsel boyutlardaki eksikliklerinin giderilmesi ile ilgili en somut çalışma 5 inci ve 6 ncı Spor Şuralarında ele alınmıştır (Spor Şurası, 2008). Devam eden süreçte Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından 2020 yılında düzenlenen Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Çalıştayı kapsamında spor federasyonları ile spor kulüplerinin yapısal sorunları ele alınmış ve birçok paydaş tarafından stratejiler üretilmiştir (GSB, 2022).

Spor kulüpleri ve spor federasyonlarının yer aldığı tüm mevzuatta zamanla yapılan değişiklikler ve mülga edilen maddeler spor gibi dinamik bir yapıyı idare etmede mevzuat açısından eksik kalındığını göstermiş ve müstakil bir kanuna ihtiyaç duyulduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Bu bakış açısıyla hazırlanan 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu kapsamında;

- Spor anonim şirketi, spor federasyonları, üst kuruluş, profesyonel spor faaliyeti gibi kavramlar yeniden tanımlanarak dilde, fikirde ve usulde birlik sağlanmış,
- 5253 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca spor kulüplerinin öncelikle dernek olarak kurulma zorunluluğu ortadan kaldırılmış,
- Spor kulüpleri ve spor federasyonlarının yapılarına uygun olarak gelir ve giderlerinin belirlenmesi, organları, mali açıdan güçlendirilmeleri, denetimleri, tesisleri gibi birçok husus ayrıntılı olarak düzenlenmiş,
- Spor faaliyetinde bulunmak amacıyla spor kulübüne bağlı ya da spor kulübünden ayrı olarak spor anonim şirketi kurulmasının önü açılmış ve sporda şirketleşmenin yasal çerçevesi oluşturulmuş,
- Spor kulüpleri ve spor federasyonlarına etkin bir denetleme sistemi getirilmiş, beyanname verme yükümlülüğü ile bütçe ve harcama ilkeleri düzenlenmiş,
- Spor kulüplerinin birleşmelerine ilişkin özel düzenlemeler yapılmış,
- Spor kulübü ve spor anonim şirketlerine denk bütçe zorunluluğu getirilerek özellikle futbolda UEFA tarafından uygulanmaya başlanan mali fair play kapsamında bütünlük sağlanmış,
- Spor federasyonlarının yönetim kurulu üye sayıları yeniden düzenlenmiş ve demokratik yapının sürdürülmesi ile tekelleşmenin önüne geçilmesi amacıyla kişilerin üst üste veya aralıklı olarak en fazla üç dönem başkanlık yapılabileceğine ilişkin düzenleme yapılmış,
- Spor federasyonlarının başkan ve yönetim kurulu üyelerinin mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini ihlal etmeleri halinde meydana gelen zararlardan müteselsilen sorumlu olduklarına ilişkin düzenleme yapılmış,

- Spor federasyonlarının olağan genel kurullarının mücbir sebepler doğrultusunda ertelenmesi veya iptal edilmesi halinde genel kurulların gerçekleştirilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmış,
- Spor federasyonlarının önceki yıl gelirlerinin yüzde onunu aşacak şekilde borçlanamayacaklarına ilişkin düzenleme getirilmiş,
- Spor kulüpleri ve federasyonlarının yöneticilerine ilişkin hukuki ve cezai sorumluluklar belirtilmiş,
- Spor federasyonlarının yönetim kurullarının kendilerinden önceki döneme ait borçlardan dolayı dezavantajlı duruma düşmemeleri için yönetim kurulunun ödemelerini görev süresini aşacak şekilde borç altına sokacak sözleşme yapmaları engellenmiş,
- Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticilerinin mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı zararlardan müşterek değil müteselsilen sorumlu olduklarına ilişkin düzenleme yapılmış,
- Yürürlükte ve ilişkili olan diğer kanunlardaki madde ve ifadeler değiştirilmiş ya da kaldırılmış bu sayede mevzuattaki hukuki boşluklarından dolayı oluşabilecek hak ihlalleri engellenmeye çalışılmıştır.

7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun kamu politikası çerçevesinde değerlendirildiği bu çalışmada, spor yönetimindeki sorunların tetkik edilerek bu sorunlara rasyonel çözümlerin üretildiği, bu Kanunun Gençlik ve Spor Bakanlığının 2018 yılından bu yana kurumsal olarak geçirdiği zihinsel ve yapısal değişimin somut bir delili olduğu, Bakanlık bürokratlarının, akademisyenlerin ve diğer tüm paydaşların mevcut sorunları tespit ederek spor konusunda yürürlükte olan mevzuatları tümüyle reddetmeden günün ihtiyaçları doğrultusunda reformist değişimlerle ele aldığı görülmüştür. 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu ile birlikte kamu politikalarının nihai amacı olan kamusal faydanın sağlanacağı düşünülmektedir.

Ayrıca 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun uygulanması ile ilerleyen süreçte kamu politikası analiz metotlarından rasyonel aktör modeli, arttırımcı yaklaşım modeli, elitist model, kurumsal model, kamu tercihi modeli, siyasal sistem yaklaşım modeli, süreç yaklaşım modeli/modelleri kullanılarak farklı bir çalışma yapılmasının alana faydalı olacağı düşünülmektedir.

Çıkar Çatışması: Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yayın Etiği: Mevcut çalışmanın yazım sürecinde “*Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi*” kapsamında bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş olup; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Yazar Katkı Beyanı: Yazarlar çalışmada eşit katkı oranına sahiptir.

KAYNAKÇA

- Acar, K., ve Akman, E. (2019). Türkiye’de kamu personel politikalarının süreç modeli çerçevesinde analizi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(27), 203-217.
- Akıncı, B. (2018). Türkiye’de kamu politikası oluşturma sürecinde yeni aktör: Cumhurbaşkanlığı politika kurulları. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9(16), 2128-2146.
- Babaoğlu, C. (2018). Kamu politikası analizine yönelik kavramsal ve kuramsal bir çerçeve. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 15(30), 511-532.
- Babaoğlu, C., ve Yılmaz, F. (2021). *Kamu politikası analizi: yöntemler ve teknikler*. Nobel Yayıncılık
- Çalı, H. (2012). Aile içi şiddet: bir kamu politikası analizi., *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 1-25.
- Çimen, Z., Özbey, Ö., ve Doğan, D. (2021). Kar amacı gütmeyen kurumlarda bir pazarlama aracı olarak gerilla pazarlama: Gençlik ve spor faaliyetleri örneği. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 13-25.
- Çubukçu, Z., Yılmaz, Y., ve İnci, T. (2016). Karşılaştırmalı eğitim programları araştırma eğilimlerinin belirlenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(1), 446-468
- Demir, F. (2015). Kamu politikası ve politika analizi çalışmalarının teorik çerçevesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(30), 107-120.
- Dye, R. (2002). *Understanding public policy*. Englewood Cliffs.
- Dye, R. (2013). *Understanding public policy*. Library of Congress Cataloging.
- Erturan E. E., ve Şahin, M. Y. (2017). Amatör spor kulüplerinin sorunları: Açımlayıcı bir araştırma. *Spor Bilimleri Dergisi*, 28(2), 49-68.
- Gerston, N. (2010). *Public policy making*. Routledge.
- GSB. (2022). Gençlik ve Spor Bakanlığı. <https://sporkanunu.gsb.gov.tr/index.html> Erişim tarihi: 02.05.2022
- Gül, H. (2015). Kamu politikası analizi yöntemleri ve teknikleri. *Yasama Dergisi*, 1 (29), 5-31.
- Hill, M., & Hupe, P. (2002). *Implementing public policy*. British Library.
- Kaya, A. (2017). Kamu politikalarının ulusal etkinliğini yönlendiren küresel yapılanmaların yetki uyumsuzlukları ve çözüm yöntemleri. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 19(40), 25-41.
- Moran, M. Rein, M., & Goodin, R. (2006). *The Oxford handbook of public policy*. Oxford University Press.
- Nacak, O. (2015). *Yeni kamu yönetimi ve Türkiye’de kamu politikalarının oluşturulması: Aktör temelli bir analiz*. (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Özbey, Ö., Doğan, D., ve Çolakoğlu, T. (2021). Kamu diplomasisi aracı olarak spor diplomasisi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 105-115.
- Özdemir, S. (2018). *Kamu politikası analizi çerçevesinde Türkiye’de çocuk suçluluğu ile mücadele*. (Doktora Tezi). Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Sidney, M. S. (2007). *Handbook of public policy analysis: theory, politics, and methods*. CRC Press.
- Spor Şurası. (2008). *Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü spor şurası*. GSGM.

Çolakoğlu, T., Özbey, Ö., ve Doğan, D. (2022). Kamu politikası çerçevesinde 7405 sayılı spor kulüpleri ve spor federasyonları kanununun değerlendirilmesi. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 4(1), 80-95.

TBMM. (2011). *Spor kulüplerinin sorunları ile sporda şiddet sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan meclis araştırması (Komisyon Raporu)*. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Ankara.

Ültanır, G. (2000). *Karşılaştırmalı eğitim bilimi: Kuram ve teknikler*. Eylül Kitap ve Yayınevi.

Yetim, A. (2019). *Yönetim ve spor*. Gazi Kitabevi.

Yıldız, M., Babaoğlu, C., ve Şahin, B. (2016). Kamu politikasını Türk idare tarihi üzerinden çalışmak. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 34(2), 133-158.

Bu eser [Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) ile lisanslanmıştır.